

Algemeen

Eén van de methodes om ongewenst gedrag te voorkomen is het opstellen van gedragscodes bij uw vereniging. Gedragscodes zijn regels die vaak binnen de vereniging als ongeschreven regels worden gehanteerd. Deze ongeschreven regels worden in codes vastgelegd. Door aan uw mensen binnen de vereniging duidelijk te maken welke normen (regels) er gelden, maak je ook meteen duidelijk dat bepaald gedrag gewenst of niet gewenst is. Voor elke doelgroep kunnen normen worden opgesteld, waaraan ze zich moet houden. Deze moeten voor iedereen helder zijn. Als het goed is moet iedere nieuwkomer van deze gedragscodes op de hoogte worden gesteld, zodat iedereen er naar kan worden verwezen en erop kan worden aangesproken.

Methode

De stappen die voor dit project gezet moeten worden zijn:

1. Opstellen van (clubspecifieke) gedragscodes;
2. Ontwikkelen implementatieplan (hoe moeten die gedragscodes binnen de club gaan 'leven'?);
3. Creëren draagvlak.

Het opstellen van gedragscodes moet voor uw vereniging zo gemakkelijk mogelijk zijn. Vandaar dat u hieronder voorbeelden ziet van gedragscodes per doelgroep. Zij zouden aan uw verenigingssituatie kunnen worden aangepast. Daarna moet uw vereniging ervoor zorgen dat iedereen zich daadwerkelijk aan de gedragscodes houdt, maar hoe zorg je daarvoor? Hiervoor zou een plan moeten worden opgesteld. Een plan waarin de gedragscodes staan vermeld, waarin staat hoe de gedragscodes bekend worden gemaakt en hoe er gebruik van wordt gemaakt. Krijgt iedereen in de club de gedragscodes op papier persoonlijk overhandigd of worden ze bijvoorbeeld opgehangen in de kantine? Wie houdt bijvoorbeeld in de gaten of de mensen de regels naleven? Wie doet wat als iemand van de gedragscodes afwijkt? De antwoorden op deze vragen zullen in ieder geval in het plan moeten worden opgenomen. Naast het beschrijven van de invoering van de gedragscodes zal voor de toepassing van de gedragscodes draagvlak gecreëerd moeten worden. Hoe kun je er als vereniging voor zorgen dat clubleden achter het idee staan? Moeten nieuwkomers bijvoorbeeld een handtekening zetten, zodat de afspraken worden vastgelegd? Voor het slagen van de gedragscodes moeten al deze punten helder worden omschreven.

Normen voor doelgroepen

Algemeen

Er zijn normen die voor iedereen gelden:

1. Respecteer je sport en wie er mee bezig zijn.
2. Behandel alle deelnemers in je sport gelijkwaardig.
3. Gebruik geen (fysiek-, mentaal- en verbaal) geweld bij sport.
4. Samen staan voor een faire sport.

Specifieke gedragscodes

Sommige gedragscodes gelden in meer of mindere mate voor bepaalde doelgroepen. Voor ouders gelden bijvoorbeeld andere regels dan voor de jeugdleden zelf. Hierdoor krijgt elke groep eigen verantwoordelijkheden, en daar kunnen ze ook op worden aangesproken.

Spelers

1. Speel met respect voor jezelf, je teamgenoten en je tegenstanders.
2. Speel volgens de bekende of afgesproken wedstrijdregels.
3. Vind eerlijk en prettig spelen belangrijk.
4. Aanvaard de beslissingen van scheidsrechters. De scheidsrechter heeft altijd gelijk ook als hij een verkeerde beslissing neemt. Bespreek pas na de wedstrijd met de teamleider waarin de scheidsrechter kan verbeteren.
5. Beïnvloed de scheidsrechter en de medespelers niet door onbehoorlijke taal of agressieve gebaren en woorden. Gebruik geen scheldwoorden en ga niet vloeken.
6. Blijf bescheiden bij een overwinning en laat je niet ontmoedigen door een nederlaag.
7. Wens de tegenstander geluk met het behaalde succes als je zelf de verliezer bent.
8. Onsportiviteit van de tegenstander is nooit een reden om zelf onsportief te zijn of de club aan te moedigen ook onsportief te spelen of op te treden. We lopen niet van het veld en spelen de wedstrijd gewoon uit.
9. Wijs je medespelers gerust op onsportief of onplezierig gedrag.
10. Heb de moed om je eigen fouten of tekortkomingen met anderen te bespreken, bijvoorbeeld met je trainer, je leider, je teamgenoten of je ouders. Van je fouten kan je leren.
11. Respecteer het werk van al die mensen die ervoor zorgen dat jij kan voetballen. Dit is namelijk niet zo vanzelfsprekend.

Ouders en verzorgers

1. Forceer een kind dat geen interesse toont nooit om deel te nemen aan een sport.
2. Bedenk dat kinderen sporten voor hun plezier en niet voor het uwe.
3. Moedig uw kind altijd positief aan. Alleen de Teamleider is de coach en geeft tactische aanwijzingen.
4. Leer uw kind dat eerlijkheid belangrijker is dan winnen.
5. Verander een nederlaag in een overwinning door uw kind te helpen te werken aan een grotere vaardigheid en het worden van een goede sportman/vrouw. Maak het kind nooit belachelijk en geef het geen uitbrander als het een fout heeft gemaakt of een wedstrijd heeft verloren.
6. Bedenk dat kinderen het beste leren door na te doen. Applaudisseeer voor goed spel van beide teams.
7. Val een beslissing van een scheidsrechter e.d. nooit af en trek nooit de integriteit van dergelijke personen in twijfel.
8. Ondersteun alle pogingen om verbaal en fysiek misbruik tijdens sportactiviteiten door de jeugd te voorkomen.
9. Erken de waarde en het belang van vrijwillige trainers en teamleiders. Zij geven hun tijd en kennis om het sporten/de recreatie van uw kind mogelijk te maken.
10. De vereniging dat bent u zelf en als iets niet goed gaat, neem zelf het initiatief om het te verbeteren.

Trainers / Teamleiders

1. Wees redelijk in uw eisen ten aanzien van de tijd, de energie en het enthousiasme van jeugdige spelers. Bedenk dat jongeren ook andere interesses hebben.
2. Leer uw spelers dat de spelregels afspraken zijn waar niemand zich aan mag onttrekken.
3. Trek geen spelers voor, iedereen is gelijk.
4. Bedenk dat kinderen voor hun plezier spelen en iets willen leren. Winnen is slechts een onderdeel van het spel. Verliezen trouwens ook.
5. Schreeuw niet en maak de kinderen nooit belachelijk als zij fouten maken of een wedstrijd verliezen.
6. Zorg ervoor dat het materiaal voldoet aan de veiligheidseisen en geschikt is voor de leeftijd en de vaardigheid van de jongeren.
7. Bij het indelen en het bepalen van de duur van de trainingstijden dient men rekening te houden met de mate waarin de kinderen volwassen zijn.
8. Ontwikkel teamrespect voor de vaardigheid van de tegenstander en voor de beslissingen van de scheidsrechter en voor de trainer van de tegenstander.
9. Volg het advies op van een arts bij het bepalen of een geblesseerde speler wel of niet kan spelen.
10. Kinderen hebben een trainer nodig die zij respecteren. Wees gul met lof wanneer het verdiend is.
11. Blijf op de hoogte van de beginselen van goede training en van groei en ontwikkeling van kinderen.
12. Toon ook buiten het veld interesse in de speler bij vreugdevolle en verdrietige momenten.

Bestuurders

1. Zorg ervoor dat er gelijke mogelijkheden voor deelname in de sport bestaan voor alle jongeren ongeacht hun vaardigheid, geslacht, leeftijd of handicap.
2. Betrek leden in planning, leiding en de evaluatie van alle activiteiten.
3. Sta niet toe dat welk sportprogramma dan ook primair voor de toeschouwers wordt gemaakt.
4. Toestellen en voorzieningen moeten voldoen aan de veiligheidseisen en geschikt zijn voor alle jongeren.
5. Bij de wedstrijd bepalingen en de duur van de wedstrijden dient rekening te zijn gehouden met de leeftijd en mate van volwassenheid van de jongeren.
6. Denk eraan dat het spel gespeeld wordt om het spel en de oefening wordt gedaan om de beheersing van de beweging. Zorg ervoor dat de beloning niet als het belangrijkste wordt gezien. Wél als u gul bent met lof voor inzet en prestatie.
7. Distribueer een gedragscode m.b.t. sportiviteit onder de toeschouwers, trainers, spelers, officials, ouders en nieuwsmedia.
8. Zorg ervoor dat ouders, trainers, sponsors, verzorgers en deelnemers zich bewust zijn van hun invloed en verantwoordelijkheid m.b.t. fair play in sport en spel.
9. Zorg ervoor dat er goed toezicht van gediplomeerde en ervaren trainers en officials is, die in staat zijn sportiviteit en goede technische vaardigheden te bevorderen.
10. Bied korte cursussen (clinics) aan om het trainen voor en het leiden van een wedstrijd te verbeteren met de nadruk op sportiviteit, voor, tijdens en na de wedstrijd.

Scheidsrechters/Officials

1. Pas de regels aan het niveau van de spelers aan.
2. Gebruik uw gezond verstand om ervoor te zorgen dat het plezier van de jeugd in het spel niet verloren gaat door te veel ingrijpen. Bespreek van te voren wat u belangrijk vindt.
3. Geen woorden maar daden. Zorg ervoor dat zowel in als buiten het speelveld uw gedrag sportief is.
4. Geef daar waar het verdiend is beide teams een compliment voor hun goede spel.
5. Wees beslist, objectief en beleefd bij het constateren van fouten.
6. Beoordeel opzettelijk, goed getimed "foul play" als onsportief, waardoor het respect voor eerlijk spel handhaaft.
7. Moedig verandering van de regels openlijk aan als deze veranderingen tot bevordering van de deelname 'tot plezier en vermaak' leiden.
8. Zorg ervoor dat u op de hoogte bent en blijft van training en groei en ontwikkeling van jongeren.
9. Blijf op de hoogte van nieuwe spelregels.
10. Tijdens de wedstrijd vertegenwoordigd u de KNVB en bent u het visitekaartje van de vereniging.

Toeschouwers

1. Denk eraan dat de jeugd voor haar eigen plezier deelneemt aan georganiseerde sportbeoefening. De jeugd doet dit niet voor uw vermaak, noch zijn de sporters mini-profssporters.
2. Gedraag u op uw best. Vermijd het gebruik van grove taal en het beledigen of belagen van spelers, trainers, scheidsrechters en officials.
3. Geef applaus bij goed spel van zowel uw eigen team als van het gastteam of andere deelnemers aan een wedstrijd.
4. Toon respect voor tegenstanders/tegenspelers. Zonder hen zou er geen wedstrijd zijn.
5. Maak een kind nooit belachelijk en scheld het niet uit als het een fout maakt gedurende een wedstrijd of demonstratie.
6. Veroordeel elk gebruik van geweld.
7. Respecteer de beslissing van de scheidsrechter.
8. Moedig de jongeren altijd aan om zich aan de spel-/wedstrijdbepalingen te houden.
9. Zorg ervoor dat uw gedrag sportief is. Goed voorbeeld doet goed volgen.

De media

1. Begrijp dat kinderen geen mini-profs zijn.
2. Weet het verschil tussen de sportprogramma's voor volwassenen en voor jongeren.
3. Toon dat eerlijk spel door jongeren en eerlijke pogingen iets te presteren ook 'nieuws' en interessant voor de lezer kan zijn.
4. Weet het verschil tussen amateur- en professionele doelpunten en prestaties en zorg ervoor dat uw lezers dat ook weten: de professional probeert het publiek te vermaken en zijn geld te verdienen hetgeen vaak weerspiegeld wordt in de vele momenten van onsportief gedrag.
5. Plaats op zichzelf staande onsportieve incidenten in de juiste context.
6. Maak de problemen van jongeren in de sport duidelijk. Rapporteer en publiceer na onderzoek er over als hun recht op deelname in het onderwijs in de schoolsport en in de georganiseerde sport met voeten wordt getreden.